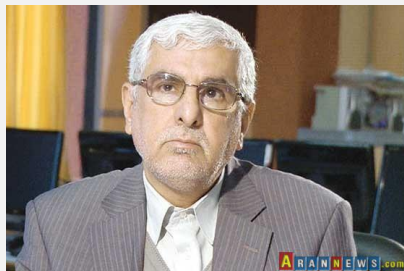

حماس و بازیابی هویت

سفر هیات بلندپایه حماس به تهران و گفت‌وگو با مقامات جمهوری اسلامی ایران نوعی بازگشت به هویت مبارزاتی خود و آغازی برای تشکیل یک جبهه پایداری منطقه‌ای برای تقابل جدی با رژیم صهیونیستی تلقی می‌شود.

به گزارش آران نیوز: حماس در طول هفت سال گذشته یعنی پس از آغاز بحران سوریه در سال 2011 موضعی کاملاً متفاوت در خصوص بحران سوریه اتخاذ کرد که این امر به بروز شکاف در جبهه محور مقاومت منجر شد. تصور رهبران پیشین حماس این بود که خیزش‌های عربی برآیند سیاست‌های آمریکا برای اسلامیزه کردن منطقه و تشکیل یک نوار جدید منطقه‌ای با شرکت اسلامگرایان معتدل است.

پیروزی حزب توسعه و عدالت ترکیه و اخوان‌المسلمین مصر و حزب النهضة اسلامی در تونس این تلقی را در رهبران پیشین حماس ایجاد کرد که این تغییرات با خواست و اراده آمریکا صورت گرفته است.

از این رو با آغاز شورش‌های سوریه در ماه مارس 2011 رهبران پیشین حماس در اقدامی غیرمنتظره در کنار شورشیان قرار گرفتند و از این شورش‌ها پشتیبانی کردند. این موضعگیری به بروز شکاف در میان محور مقاومت بویژه بین حماس و ایران و حزب‌الله منجر شد و برای مدتی روابط حماس با محور مقاومت را تحت‌تاثیر قرار داد.

حماس برای خروج از انزوا ناچار شد به سمت عربستان، قطر و ترکیه متمایل شود، اما پس از مدتی رهبران حماس متوجه شدند در ارزیابی سیاست‌های منطقه‌ای خود دچار اشتباه شده‌اند، زیرا ترکیه، عربستان و قطر نمی‌توانند پایگاه مبارزاتی قابل اطمینانی برای حماس باشند.

از این رو در بیکره مدیریتی حماس تغییراتی اساسی به‌وجود آمد و اسماعیل هنیه به‌عنوان رئیس دفتر سیاسی و صالح العاروری به عنوان معاون دفتر سیاسی حماس انتخاب شدند.

انتخاب صالح العاروری که نزدیک به 20 سال از عمر مبارزاتی خود را در زندان‌های رژیم صهیونیستی گذراند پیام مهمی برای رژیم صهیونیستی به همراه داشت و آن این‌که حماس به موازات سیاسی‌کاری عامل مبارزاتی را نیز در دستور کار خود قرار داده است. صالح العاروری از رهبران نظامی حماس بود که در شکل‌گیری گردان‌های نظامی و عملیاتی حماس نقش اساسی داشته و با هر گونه راه‌حل سازشکارانه مخالفت می‌کند.

اما از آنجا که شهر غزه پایگاه اصلی حماس در طول 12 سال گذشته بشدت از سوی رژیم صهیونیستی در محاصره قرار داشت، این امر مشکلاتی برای ساکنان غزه به‌وجود آورد و راه‌حل برون‌رفت از این وضعیت برقراری آشتی ملی بین جنبش‌های فتح و حماس بود.

گفت‌وگوهای آشتی ملی بین حماس و فتح با نظارت مصر در قاهره برگزار شد و دو جنبش برای آغاز یک دوره همکاری سیاسی و مبارزاتی به یک توافق قابل قبول دست یافتند. یکی از شرایط رژیم صهیونیستی برای قبول طرح آشتی ملی فتح و حماس، دوری حماس از ایران و ترک فعالیت‌های عملیاتی و نظامی از سوی حماس بود که هر دو شرط با مخالفت این جنبش اسلامی مواجه شد.

حماس اعلام کرد همچنان تا تحقق آرمان‌های ملت فلسطین برای تشکیل دولت مستقل فلسطینی به پایتختی بیت‌المقدس با رژیم صهیونیستی مبارزه خواهد کرد.

از این رو سفر هیات حماس به تهران به مفهوم بازگشت حماس به هویت مبارزاتی خود تلقی می‌شود و با وجود جریان سازی‌های رسانه‌های غربی و عربی در مورد اتخاذ راهکارهای سازشکارانه، این جنبش همچنان مسیر مبارزاتی خود را با قدرت ادامه خواهد داد. از سوی دیگر، جمهوری اسلامی ایران صرف‌نظر از برخی تفاوت در دیدگاه‌ها با رهبران پیشین حماس، نگاهی کاملاً اسلامی و انسانی به مساله فلسطین دارد و حمایت از ملت فلسطین را آرمانی اسلامی تلقی می‌کند.

حسن هانی‌زاده

کارشناس ارشد مسائل جهان اسلام